

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Językoznawcze podstawy przekładoznawstwa		8.0.12481	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Translatoryki Anglistycznej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia angielska	forma	stacjonarne
		moduł	translatoryczna
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Magdalena Bielenia-Grajewska, profesor uczelni; dr Wioleta Karwacka; dr Justyna Giczela-Pastwa; prof. dr hab. Wojciech Kubiński; dr Ewa Nawrocka; dr Maciej Rataj; prof. dr hab. Jolanta Maćkiewicz			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć			
Konwersatorium, Wykład, Ćw. audytoryjne			
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia on-line, zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Wykład: 30 godz., Konwersatorium: 120 godz., Ćw. audytoryjne: 30 godz.			

	<p>17</p> <p>Semestr 1: Wykład: 30 h - uczestnictwo w wykładzie; 20 h - przygotowanie do zaliczenia wykładu. Razem: 50 h = 2 ECTS. Ćwiczenia: 30 h – uczestnictwo w ćwiczeniach; 45 h – przygotowanie do ćwiczeń, kolokwii i prac zaliczeniowych na ocenę. Razem: 75 h = 3 ECTS.</p> <p>Semestr 2: 30 h – uczestnictwo w zajęciach; 20 h – przygotowanie do zajęć, kolokwii i prac zaliczeniowych na ocenę. Razem: 50h = 2 ECTS.</p> <p>Semestr 3: 30 h – uczestnictwo w zajęciach; 20 h – przygotowanie do zajęć, kolokwii i prac zaliczeniowych na ocenę. Razem: 50h = 2 ECTS.</p> <p>Semestr 4: 30 h – uczestnictwo w zajęciach; 20 h - praca własna studenta - lektura literatury przedmiotu; 50 h – przygotowanie do zajęć, kolokwii i prac zaliczeniowych na ocenę. Razem: 100h = 4 ECTS.</p> <p>Semestr 5: 30 h – uczestnictwo w zajęciach; 20 h - praca własna studenta - lektura literatury przedmiotu; 50 h – przygotowanie do zajęć, kolokwii i prac zaliczeniowych na ocenę. Razem: 100h = 4 ECTS.</p> <p>Łącznie: 425h = 17 ECTS.</p>
--	--

Termin realizacji przedmiotu	
2022/2023 zimowy	
Status przedmiotu	Język wykładowy
- fakultatywny (do wyboru) - obowiązkowy	- polski w wymiarze 40.00% - angielski w wymiarze 60.00%
Metody dydaktyczne	Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne
	Sposób zaliczenia
	Formy zaliczenia
- Blended learning - Metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny) - Wykład konwersatoryjny - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną	Zaliczenie na ocenę

	<ul style="list-style-type: none"> - wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - zaliczenie ustne - tłumaczenie z komentarzem - ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru - wykonanie pracy zaliczeniowej - przeprowadzenie badań i prezentacja ich wyników - kolokwium - wykonanie pracy zaliczeniowej - wykonanie określonej pracy praktycznej
	<p>Podstawowe kryteria oceny</p> <p>Student otrzymuje zaliczenie na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracy pisemnej - 40% (uzyskanie co najmniej 51%) • ocena pracy zaliczeniowej - 40%: <ul style="list-style-type: none"> • jakość przekładu (30%) • oraz umiejętność wykorzystania wiedzy zdobytej w trakcie zajęć w komentarzu (70%) • ocena prezentacji - 20% (uzyskanie co najmniej minimum 51%)

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	tłumaczenie z komentarzem	praca pisemna	kolokwium	prezentacja
	Wiedza			
K_W01	+	+	+	+
K_W02	+	+	+	+
K_W03	+	+	+	+
K_W04	+	+	+	+
	Umiejętności			
K_U01	+	+	+	
K_U02	+	+	+	+
K_U03	+	+	+	+
	Kompetencje społeczne			
K_K01	+	+	+	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

wybór specjalności translatorskiej

B. Wymagania wstępne

znajomość języka angielskiego na poziomie B1

Cele kształcenia

Semestr 1 - zapoznanie studentów z kluczowymi zagadnieniami językoznawstwa. Uświadomienie różnic między gramatyką angielską a polską jako punkt wyjścia do przekładu konstrukcji nieizomorficznych

Semestr 2 - studenci zapoznają się z wybranymi zagadnieniami socjolingwistyki.

Semestr 3 - studenci zapoznają się z wybranymi zagadnieniami semantyki w perspektywie kontrastywnej.

Semestr 4 - celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zagadnieniami teoretycznymi i metodologicznymi językoznawstwa kognitywnego ze szczególnym naciskiem na jego zastosowanie w przekładoznawstwie.

Semestr 5 - celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z pojęciami i zagadnieniami pragmatyki językowej i uzmysłowienie im dynamicznej natury znaczenia językowego w decydującym stopniu zdeterminowanym przez kontekst.

Treści programowe

Semestr 1 (wstęp)

Wstęp do pojęć i zagadnień językoznawczych. Różnice dotyczące kategorii gramatycznych: imiennych i werbalnych; różnice dotyczące składni: zdania pojedyncze, złożone, konstrukcje składniowe, następstwo czasów, mowa zależna; -różnice dotyczące szyku; różnice dotyczące interpunkcji; - różnice dotyczące słowotwórstwa (m.in. zdrobnienia i zgrubienia); różnice dotyczące traktowania nazw własnych (pisownia, odmiana w języku polskim); różnice pragmatyczne (m.in. „gramatyka” grzeczności).

Semestr 2 (socjolingwistyka)

Język i społeczeństwo. Dialektologia. Język a dialekt. Lingua franca, pidżyny i kreole. Dwujęzyczność i wielojęzyczność. Mowa kobiet i mężczyzn.

Polityka językowa, język a edukacja.

Semestr 3 (semantyka)

Teorie i rodzaje znaczenia. Znaczenie leksykalne (sens i odniesienie, denotacja i konotacja, prototypy, homonimia i antonimia, pola semantyczne, obrazowanie, kategoryzacja). Znaczenie zdaniowe. Język przenośny (metafora, metonimia itp.)

Semestr 4 (kognitywistyka)

Organizacja struktury konceptualnej. Konceptualizacja i operacje konstrukcyjne. Kategoryzacja i znaczenie. Polisemia i konstrukcja granic znaczeniowych. Relacje znaczeniowe z punktu widzenia dynamicznej konstrukcji (polisemia, hiponimia, meronimia, antonimia i komplementarność). Metafora i metonimia. Idiomy i tzw. „construction grammar”. Implikacje językoznawstwa kognitywnego dla przekładoznawstwa. Gramatyka kognitywna jako obrazowanie. Obrazowanie w przekładzie.

Semestr 5 (pragmatyka)

Przedmiot badań pragmatyki językowej. Zagadnienie rozgraniczenia między semantyką a pragmatyką (warstwy znaczenia językowego). Znaczenie zdania a znaczenie wypowiedzenia. Typy kontekstu. Kategorie deiktyczne. Zasada Kooperacji Grice’a. Implikatura konwencjonalna i konwersacyjna. Maksymy konwersacyjne. Presupozycja. Akty mowy (moc illokucyjna wypowiedzeń); klasyfikacja i warunki powstawania; teorie aktów mowy

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

Semestr 1

- Materiały opracowane przez Wykładowcę.

Semestr 2

- P. Stockwell, Sociolinguistics: A Resource Book for Students, wyd. II, London – New York 2007 [2003].
- Wybór fragmentów z literatury uzupełniającej.

Semestr 3

- Semantics : A Coursebook [James R.; Heasley, Brendan Hurford], Cambridge University Press, 2007.
- Wybór fragmentów z literatury uzupełniającej.

Semestr 4

- Croft, William and D. Allan Cruise. 2004. Cognitive Linguistics. Cambridge University Press.
- Tabakowska, Elżbieta. 1993. Cognitive Linguistics and Poetics of Translation. Gunter Narr Verlag.
- Rojo, Ana, Iraide Ibarretxe-Antuñano. 2013. Cognitive Linguistics and Translation. Mouton de Gruyter.

Semestr 5

- Austin, John L. (1962). How to Do Things with Words. Oxford: Clarendon Press.
- Grice, H. Paul (1975). "Logic and Conversation." In: Cole, Peter and Jerry L. Morgan, (eds). (1975). Syntax and Semantics, Vol. 3: Speech Acts. New York: Academic Press. 41–58.
- Searle, John R. (1977). "A Classification of Illocutionary Acts." In: Rogers, Andy, Bob Wall, and John P. Murphy, (eds). Proceedings of the Texas Conference on Performatives, Presuppositions and Implicatures. Arlington, Va.: Center for Applied Linguistics: 27–46.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta (wybrane fragmenty)

Semestr 1

- J. Fisiak, M. Lipińska-Grzegorek, T. Zabrocki, An Introductory English-Polish Contrastive Grammar, PWN, Warszawa 1978.
- T. Krzeszowski, Gramatyka angielska dla Polaków, PWN, Warszawa 1980.
- E. Willim, E. Mańczak-Wohlfeld, A Contrastive Approach to Problems with English, PWM, Warszawa 1997.

Semestr 2

- B. Spolsky, Sociolinguistics, Oxford, 2006.

Semestr 3

- Palmer, F.A., Semantics, Cambridge 1976.

Semestr 4

- Lakoff, G., M. Johnson, Metaphors We Live By, Chicago 2003 [1980].

Semestr 5

- Kalisz, Roman (1993). Pragmatyka językowa. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.

B. Literatura uzupełniająca

- Crystal, David (1995) The Cambridge Encyclopedia of English. Cambridge University Press.
- Crystal, David (1987) The Cambridge Encyclopedia of Language. Cambridge University Press.
- Łuczyński, Edward & Jolanta Maćkiewicz (2005) Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego.
- Trudgill, P., Introducing Language and Society, revised edition, London 1992.
- Wardhaugh, R., An Introduction to Sociolinguistics, Oxford 1986.
- Semantics: A Coursebook: Second Edition. James R. Hurford, Brendan Heasley, Cambridge.
- Allan, K., Linguistic Meaning, t. 1, London – New York 1986.
- Crystal, D., The Cambridge Encyclopedia of Language, Cambridge 1987.
- Lakoff, G., Women, Fire, and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind, Chicago 1987.
- Lakoff, G., M. Johnson, Metaphors We Live By, Chicago 2003 [1980].
- Langacker, Ronald W. 1988a. "An Overview of Cognitive Grammar". In: B. Rudzka-Ostyn (ed): Topics in Cognitive Linguistics. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 3-43.

- Langacker, Ronald W. 1988b. "A View of Linguistic Semantics". In: B. Rudzka-Ostyn (ed.): Topics in Cognitive Linguistics. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 44-90.
- Leech, G., Semantics, Harmondsworth 1974.
- Leech, Geoffrey N. (1983). Principles of Pragmatics. London: Longman.
- Levinson, Stephen C. (1983). Pragmatics. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lyons, J., Linguistic Semantics: An Introduction, Cambridge 1995.
- Kövecses, Zoltán and Günther Radden. 1998. „Metonymy: Developing a cognitive linguistic view”. Cognitive Linguistics 9- 1: 37-77.
- Kövecses, Z., Metaphor: A Practical Introduction, Oxford 2002.
- Lakoff, G., Women, Fire, and Dangerous Things: What Categories Reveal about the Mind, Chicago 1987.
- Lakoff, George. 1982. Categories and Cognitive Models. Linguistic Department and Cognitive Science Program: University of California at Berkeley.
- Wierzbicka, A., Semantics: Primes and Universals, Oxford – New York 1996.
- Radden, Günter i René Dirven. 2007. Cognitive English Grammar. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.
- Searle, John R. (1971)."What is a speech act?" In: Searle, John R., (ed.). The Philosophy of Language. Oxford: Oxford University Press. 39–53.
- Sokołowska, Olga . 2001. A Cognitive Study of Speech Acts. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
- Ungerer, Friedrich i Hans-Jörg Schmid. 1996. An Introduction to Cognitive Linguistics. London: Longman.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
<p>K_W01, K_W02, K_W03, K_W04 K_U01, K_U02, K_U03 K_K01</p>	<p>Student: zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane zagadnienia językoznawstwa (K_W01), zna i rozumie w zaawansowanym stopniu kluczowe teorie oraz metody analizy i interpretacji z zakresu anglojęzycznego językoznawstwa (K_W02), zna i rozumie w zaawansowanym stopniu w języku polskim i angielskim najważniejszą terminologię z zakresu językoznawstwa (K_W03), ma wiedzę szczegółową dotyczącą wybranych zagadnień z zakresu językoznawstwa anglojęzycznego (K_W04).</p> <p>Umiejętności</p> <p>Student: potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów oraz przeprowadzić ich analizę i interpretację, wykorzystując narzędzia i metody właściwe dla językoznawstwa anglojęzycznego (K_U01), potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy z zakresu językoznawstwa w celu formułowania i analizy problemów badawczych, wykonywania zadań z zakresu filologii angielskiej, dobierając i stosując właściwe metody i narzędzia (ICT) (K_U02), potrafi właściwie dobierać źródła mówione i pisane oraz dokonywać oceny, selekcji, krytycznej analizy i syntezy informacji z nich pochodzących w zakresie anglojęzycznego językoznawstwa (K_U03).</p> <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>Student: jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy w zakresie językoznawstwa anglojęzycznego oraz uznaje znaczenie tej wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych (K_K01).</p>
Kontakt	
magdalena.bielenia-grajewska@ug.edu.pl	